

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: 47^η Νομ/κής Εργασίας & Ενστάσεων
ΤΜΗΜΑ : Α '

ΑΔΑ:

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 26 Ιανουαρίου 2011
Αρ.Πρωτ:13725/0092

Ταχ.Δ/ση : Κάνιγγος 29
101 10 Αθήνα
Τηλ : 213-212 6701-702-703-704
Fax : 213-212 6778
E-mail : D47@mof-glκ.gr

ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ Ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 2, 6 και 17 του ν. 3865/2010, που αφορούν το ασφαλιστικό καθεστώς των προσλαμβανομένων στο Δημόσιο από 01-01-2011, την εξίσωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών υπαλλήλων του Δημοσίου και τις αναγνωριζόμενες υπηρεσίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τις διατάξεις του πρόσφατου ασφαλιστικού νόμου (Ν.3865/2010) στο πλαίσιο των σημαντικών αλλαγών που επήλθαν στη συνταξιοδοτική νομοθεσία που διέπει τους δημοσίους υπαλλήλους-λειτουργούς και τους εξομοιούμενους μ' αυτούς θεσπίστηκαν και νέες ρυθμίσεις (αναγνώριση πλασματικού χρόνου παιδιών και σπουδών) οι οποίες, όπως κάθε τι νέο έχουν εύλογα προκαλέσει πολλές απορίες και ερωτηματικά αναφορικά με την εφαρμογή τους.

Η παρούσα εγκύκλιος με τις διευκρινίσεις που παρέχει αναφορικά με την εφαρμογή των συγκεκριμένων αυτών διατάξεων επιχειρεί στο μέτρο του δυνατού και του επιτρεπτού ενιαία και συγκροτημένη «ερμηνευτική προσέγγιση» προκειμένου να ενημερωθούν όλοι οι εμπλεκόμενοι για τις νέες ρυθμίσεις και να αποτελέσει ένα εργαλείο για τους εφαρμοστές του νόμου, σε καμία όμως περίπτωση δεν αποβλέπει να υποκαταστήσει την κρίση των αρμόδιων συνταξιοδοτικών και δικαιοδοτικών οργάνων.

Ι. ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΙ

ΠΑΛΑΙΟΣ/ΝΕΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΣ

Παλιός ασφαλισμένος νοείται ο υπάλληλος ο οποίος, ανεξάρτητα από το χρόνο διορισμού του στο Δημόσιο, έχει ασφαλισθεί για πρώτη φορά σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, **μέχρι 31-12-1992**.

Νέος ασφαλισμένος νοείται ο υπάλληλος ο οποίος ανεξάρτητα από το χρόνο διορισμού του στο Δημόσιο, έχει ασφαλισθεί για πρώτη φορά σε ασφαλιστικό οργανισμό κύριας ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου, **από 1-1-1993 και μετά**.

Στην έννοια των κατά τα ανωτέρω ασφαλιστικών οργανισμών κύριας ασφάλισης περιλαμβάνονται και αυτοί των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και των Κρατών στα οποία έχουν επεκταθεί οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί για την ασφάλιση των εργασιακά μετακινούμενων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ελβετία, Νορβηγία κ.λ.π.).

ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Νοείται η συμπλήρωση του ελάχιστου απαιτούμενου χρόνου πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ή ασφάλισης (κατά περίπτωση) προκειμένου ο/η υπάλληλος να έχει δικαίωμα για σύνταξη.

Υπηρεσίες που λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

1. Στο χρόνο θεμελίωσης συναθροίζεται ο χρόνος στρατιωτικής θητείας με ή χωρίς εξαγορά, κατά περίπτωση, καθώς και για όσους έχουν προσληφθεί/διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο σε ΟΤΑ ή σε ΝΠΔΔ μετά την 1-1-1983, κάθε χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο χρόνος αυτός δεν θα αξιοποιηθεί συνταξιοδοτικά από τον φορέα αυτό.

2. Επίσης, πέραν των υπηρεσιών που λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με βάση τις ήδη ισχύουσες συνταξιοδοτικές διατάξεις, συναθροίζεται πλέον και πλασματικός χρόνος παιδιών καθώς και αυτός των σπουδών με τους όρους και προϋποθέσεις που αυτοί οι χρόνοι αναγνωρίζονται ως συντάξιμοι, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Ν.3865/2010.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

1. Η «θεμελίωση του δικαιώματος» δεν συναρτάται, με την ταυτόχρονη συμπλήρωση ορίου ηλικίας, αλλά συνδέεται μόνο με τη συμπλήρωση συντάξιμου χρόνου ή χρόνου ασφάλισης.

2. Κατά παρέκκλιση των γενικών διατάξεων περί θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος όλοι οι υπάλληλοι που ανήκουν στην κατηγορία των «παλαιών ασφαλισμένων» και έχουν προσληφθεί (για πρώτη φορά) στο Δημόσιο, τους Ο.Τ.Α και τα άλλα Ν.Π.Δ.Δ., μετά την 1-1-1983, θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης με τη συμπλήρωση 15ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ή ασφάλισης (κατά περίπτωση). Στην περίπτωση όμως αυτή η σύνταξη καταβάλλεται με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους ή προκειμένου για γυναίκες που έχουν συμπληρώσει την εν λόγω 15ετία μέχρι την 31-12-2010, το 60ό έτος της ηλικίας τους. Η κατά παρέκκλιση όμως θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος σύμφωνα με τα ανωτέρω, περιορίζεται σε όσα ρητά ορίζουν οι σχετικές διατάξεις, αφορούν δηλαδή όσους αποχωρούν από την Υπηρεσία με λιγότερο χρόνο από εκείνον που απαιτούν οι γενικές διατάξεις (άρθρα 1 & 26 του π.δ. 169/2007), για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 1 και 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων – Π.Δ 169/2007, άρθρο 3 και 19 παρ. 7 του Ν.2084/1992 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παρ. 2 του Ν.2320/1995, όπως ήδη ισχύουν και τα άρθρα 6 και 17 του Ν.3865/2010, σε συνδυασμό με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς για την Κοινωνική Ασφάλιση.

ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ (Ο.Η.)

Νοείται η ηλικία που πρέπει να έχει συμπληρώσει ο/η υπάλληλος προκειμένου, αφού έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και αποχωρήσει από την υπηρεσία, να είναι δυνατή η καταβολή (πληρωμή) της σύνταξής του.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

Εφόσον ο/η υπάλληλος έχει θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα, χωρίς όμως να έχει συμπληρώσει το κατά περίπτωση Ο.Η., μπορεί να αποχωρήσει από την υπηρεσία και να υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης, οπότε η αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων θα προβεί στην έκδοση πράξης συνταξιοδότησης, η καταβολή της σύνταξης όμως θα ανασταλεί μέχρι τη συμπλήρωση του απαιτούμενου κατά περίπτωση Ο.Η. Οι άλλες δυνατότητες που έχει ο/η υπάλληλος μετά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού του/της δικαιώματος είναι να παραμείνει στην υπηρεσία είτε μέχρι τη συμπλήρωση του απαιτούμενου στην περίπτωση του/της Ο.Η., είτε και μετά την συμπλήρωση του εν λόγω ηλικιακού ορίου και να αποχωρήσει οποτεδήποτε, έχοντας «κλειδώσει» το συνταξιοδοτικό του δικαίωμα.

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 56 του Π.Δ.169/2007, άρθρο 3 του Ν.2084/1992 και άρθρο 6 Ν.3865/2010.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΣ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ (Α.Ο.Η)

Νοείται η δυνατότητα αποχώρησης του/της υπαλλήλου από την Υπηρεσία μετά τη συμπλήρωση συγκεκριμένου συντάξιμου χρόνου ή χρόνου ασφάλισης, κατά περίπτωση (θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος), οπότε η σύνταξη καταβάλλεται αμέσως χωρίς να είναι απαραίτητη η συμπλήρωση συγκεκριμένου ορίου ηλικίας.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:

Στις περιπτώσεις αυτές η αποχώρηση του/της υπαλλήλου και η συνταξιοδότησή του Α.Ο.Η. δεν επιφέρει μείωση της σύνταξής του αφού δεν συνιστά πρόωρη συνταξιοδότηση (η σύνταξη υπολογίζεται βάσει της συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας).

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 56 παρ. 2 & 3 του Π.Δ.169/2007.

ΠΡΟΩΡΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ / ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΣΥΝΤΑΞΗ

Νοείται η δυνατότητα που παρέχεται στον/στην υπάλληλο, που έχει θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης, για καταβολή της σύνταξής του/της κατά πέντε (5) κατ' ανώτατο όριο χρόνια πριν τη συμπλήρωση του κατά περίπτωση ορίου ηλικίας με την ανάλογη όμως μείωση της σύνταξης (ποινή) το ύψος της οποίας εξαρτάται από το πόσο νωρίτερα από την ημερομηνία συμπλήρωσης του προβλεπόμενου ορίου ηλικίας θα ασκηθεί το δικαίωμα αυτό. Η μείωση αυτή αφορά την «τμηματική σύνταξη» που αναλογεί στο χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί στο Δημόσιο (στις περιπτώσεις, εφαρμογής της διαδοχικής ασφάλισης) και συνίσταται στο 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του κανονικού Ο.Η. (ή 4,5% κατ' έτος) προκειμένου για όσους θεμελιώσαν δικαίωμα μέχρι 31-12-2010 και στο 1/200 (ή 6% κατ' έτος) για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-2011.

ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ως ημερομηνία ενηλικίωσης των παιδιών θεωρείται η 31^η Δεκεμβρίου του έτους που συμπληρώνουν (με βάση την ημερομηνία γέννησης) το 18ο έτος της ηλικίας τους. Η νέα ρύθμιση σαφώς ευνοεί μία σημαντική μερίδα γυναικών που για λίγους μήνες ή λίγες ημέρες έχασαν το δικαίωμα να συνταξιοδοτηθούν ως μητέρες ανηλίκων τέκνων (με μειωμένο

ηλικιακό όριο) επειδή η ενηλικίωση του παιδιού τους (με βάση την ημερομηνία γέννησης) είχε προηγηθεί κατά τι του χρόνου θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματός τους.

Έτσι, γυναίκα υπάλληλος που διορίστηκε στις 26-4-1985 και θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα την αντίστοιχη ημερομηνία του 2010 και έχει παιδί που γεννήθηκε στις 25 Απριλίου του 1992, με βάση τη νέα ρύθμιση δικαιούται σύνταξης ως μητέρα ανήλικου παιδιού αφού η ενηλικίωση του παιδιού λογίζεται ότι συντελέστηκε στις 31-12-2010 και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί στο 50ό έτος της ηλικίας της, αντί του 60ού που ίσχυε με την προϊσχύουσα ρύθμιση.

II. ΑΡΘΡΟ 2

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΠΟ 01-01-2011.

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1α οι τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι και λειτουργοί του Δημοσίου, τακτικοί και μετακλητοί υπάλληλοι της Βουλής, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού, καθώς και οι ιερείς και οι υπάλληλοι των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που προσλαμβάνονται για πρώτη φορά από 01-01-2011 και μετά, υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς ΙΚΑ).

Ως ημερομηνία πρόσληψης/διορισμού του/της υπαλλήλου λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία που φέρει το ΦΕΚ διορισμού του/της υπό την προϋπόθεση ότι η ανάληψη υπηρεσίας θα λάβει χώρα μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης του διορισμού του/της, διαφορετικά ως ημερομηνία πρόσληψης/διορισμού λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας.

Επομένως εάν υπάλληλος-λειτουργός έχει ΦΕΚ διορισμού πριν την 01-01-2011 και η ανάληψη υπηρεσίας λάβει χώρα μέσα σ' ένα μήνα από την ημερομηνία κοινοποίησης της πράξης του διορισμού του/της, δεν θα υπαχθεί στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, αλλά σε αυτή του Δημοσίου.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

α) Από τη γραμματική διατύπωση της διάταξης, η οποία αναφέρεται σε «πρόσληψη» για πρώτη φορά, όρο σαφώς πιο διευρυμένο σε σχέση με εκείνον του «διορισμού», συνάγεται κατ' αρχήν, ότι στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ θα υπαχθούν μόνο όσα από τα ανωτέρω πρόσωπα προσληφθούν/διορισθούν χωρίς να έχουν καμία προϋπηρεσία με οποιαδήποτε σχέση εργασίας πριν την 01-01-2011.

Έτσι, υπάλληλος/λειτουργός που προσλαμβάνεται/διορίζεται με σχέση δημοσίου δικαίου (ως τακτικός, μόνιμος, μετακλητός, επί θητεία), από την 01-01-2011 και μετά, στο Δημόσιο, σε ΟΤΑ ή σε ΝΠΔΔ (το τακτικό προσωπικό του οποίου συνταξιοδοτείται από το Δημόσιο), έχει όμως προϋπηρεσία στο Δημόσιο, σε ΟΤΑ ή σε άλλο ΝΠΔΔ ή σε αντίστοιχες υπηρεσίες Κράτους-Μέλους της Ε.Ε., ως :

- τακτικός/μόνιμος υπάλληλος ή λειτουργός (ή εξομοιούμενος) ή,
- συμβασιούχος με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου ή ορισμένου χρόνου ή
- ημερομίσθιος (έστω και μία ημέρα εργασίας) ή,
- με σύμβαση μίσθωσης έργου ή κατ' αποκοπή εργασία, οι οποίες όμως έχουν τα χαρακτηριστικά της εξαρτημένης εργασίας,

δεν θα υπαχθεί στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς ΙΚΑ) αλλά στην ασφάλιση του Δημοσίου.

Το ίδιο ισχύει και για τον/την υπάλληλο/λειτουργό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται από άλλη δημόσια υπηρεσία (Δημόσιο, ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ) στην οποία η έναρξη της διανυθείσας υπηρεσίας του/της προηγείται της 01-01-2011, καθώς και για αυτόν/την που θα μονιμοποιηθεί στο Δημόσιο μετά την 01-01-2011, αλλά ο χρόνος προϋπηρεσίας του/της σε αυτό, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, ανατρέχει πριν την ανωτέρω ημερομηνία.

β) Τα ανωτέρω, έχουν ανάλογη εφαρμογή για τους υπαλλήλους που θα προσληφθούν/ διορισθούν ως τακτικοί ή μετακλητοί σε ΝΠΔΔ (που το προσωπικό τους συνταξιοδοτείται με τις «δημοσιούπαλληλικές διατάξεις») από 01-01-2011 και μετά, οι οποίοι δεν θα υπαχθούν στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (κοινό καθεστώς ΙΚΑ), αλλά στην ασφάλιση του Φορέα που θα υπάγονταν πριν τη θέσπιση των διατάξεων του άρθρου 2 του Ν. 3865/2010.

γ) Τα όσα προαναφέρθηκαν θα τύχουν εφαρμογής ανεξάρτητα από τον χρόνο που έχει μεσολαβήσει μεταξύ της τυχόν προϋπηρεσίας του υπαλλήλου και της νέας πρόσληψης/διορισμού, καθώς επίσης και από την ύπαρξη ή μη ασφάλισης κατά την διάρκεια της προϋπηρεσίας του, αφού από καμία διάταξη δεν προκύπτει τέτοια σύνδεση.

2. Τα ανωτέρω έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους στρατιωτικούς που κατατάσσονται από 01-01-2011 και μετά, με τις διακρίσεις που αναφέρονται στις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου.

3. Διευκρινήσεις αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού, κατά το μέρος που αναφέρονται στην υπαγωγή των υπαλλήλων/λειτουργών και στρατιωτικών στον κλάδο κύριας σύνταξης του ΙΚΑ/ΕΤΑΜ, θα παρασχεθούν από το αρμόδιο Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, που εποπτεύει το Ι.Κ.Α.

4. Σε ό,τι αφορά την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου αυτού για το δικαίωμα των υπηρετούντων μέχρι την 31-12-2010 υπαλλήλων, να επιλέξουν την υπαγωγή τους στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ/ΕΤΑΜ, θα εκδοθεί η προβλεπόμενη από τις ίδιες διατάξεις Κοινή Υπουργική Απόφαση (Κ.Υ.Α.).

III. ΑΡΘΡΟ 6

Γενικά

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού: α) αυξάνονται εντός 3ετίας τα κατά περίπτωση ισχύοντα για τους δημοσίους υπαλλήλους και τους εξομοιούμενους μ' αυτούς όρια ηλικίας για τη συνταξιοδότηση, β) εξισώνονται από 1-1-2011 οι άνδρες και οι γυναίκες, που τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες προσωπικής-οικογενειακής κατάστασης, ως προς τις προϋποθέσεις και τα ηλικιακά όρια συνταξιοδότησης, γ) καθιερώνεται ως ημερομηνία ενηλικίωσης των παιδιών η 31^η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 18^ο έτος της ηλικίας τους, δ) ορίζεται ότι οι ρυθμίσεις του νέου ασφαλιστικού νόμου (Ν.3865/2010) δεν έχουν εφαρμογή για τους υπαλλήλους που θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα (με βάση τα ισχύοντα κατά περίπτωση) μέχρι την 31-12-2010, τόσο ως προς τις προϋποθέσεις και τα ηλικιακά όρια για τη συνταξιοδότησή τους, όσο και ως προς τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξής τους και ε) θεσπίζεται για πρώτη φορά στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου (π.δ. 169/2007) η δυνατότητα αναγνώρισης ως συντάξιμου με εξαγορά χρόνου για κάθε παιδί, που χρησιμεύει για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος του/της υπαλλήλου καθώς και για την προσαύξηση της σύνταξης.

Αναλυτικά προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΟΥ Ν. 3865/2010**ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΘΕΜΕΛΙΩΘΕΙ ΜΕΧΡΙ 31-12-2010**

Με τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 10 του νόμου αυτού, σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου Μόνου του Ν.3847/2010 (ΦΕΚ 67Α'/11-5-2010) που προηγήθηκαν του Ν.3865/2010, ρητά προβλέπεται, ότι για τους υπαλλήλους που θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2010 (νέοι και παλαιοί ασφαλισμένοι) δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις των παρ. 1 έως και 9 του άρθρου 6 του Ν.3865/2010.

Έτσι για τον/την υπάλληλο που θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την ανωτέρω ημεροχρονολογία εξακολουθούν να ισχύουν, όποτε και αν αποχωρήσει από την υπηρεσία (ακόμα και μετά την 1-1-2015, έτος που αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης) όλες οι κατά περίπτωση εναλλακτικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης, τα κατά περίπτωση όρια ηλικίας για την καταβολή της σύνταξης και ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης που ίσχυαν, πριν το νέο ασφαλιστικό νόμο.

Οι διατάξεις της παρ. 2 περιπτ. α' και β' του άρθρου 6 του νέου ασφαλιστικού νόμου (Ν.3865/2010) ουσιαστικά δεν έχουν πρακτική εφαρμογή για όσους θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010, οι οποίοι όπως προαναφέρθηκε εξακολουθούν να διέπονται από τις προϊσχύουσες διατάξεις.

Προκειμένου για εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, οι επί πλέον «ειδικές» προϋποθέσεις (βλ. Ν.3075/2002, άρθρ. 5 παρ. 4) που ισχύουν για τη συνταξιοδότησή τους (30 έτη υπηρεσίας και 55 ετών ή 30 έτη υπηρεσίας και 60 ετών για όσους έχουν διορισθεί πριν ή μετά την 1-1-1983 αντίστοιχα) εξακολουθούν να ισχύουν για τα πρόσωπα που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα (συμπλήρωση του κατά περίπτωση χρόνου) μέχρι την 31-12-2010 ενώ παύουν να ισχύουν για τα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 1-1-2011.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και τα Ο.Η. που ίσχυαν κατά κατηγορία υπαλλήλων/ασφαλισμένων και κατά περίπτωση πριν το Ν.3865/2010, περιλαμβάνονται αναλυτικά στους ακόλουθους ΠΙΝΑΚΕΣ.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ Ή ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Διορισθέντες έως 31.12.82 που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης έως 31.12.97			
		Έτος θεμελίωσης	Έτη Υπηρεσίας	Ηλικία	Έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση Α.Ο.Η.
1.	Ανδρες		25	55	32
			ή 15	65	---
2.	Γυναίκες ανύπαντρες ή διαζευγμένες ή χήρες χωρίς παιδιά ή με έγγαμα παιδιά		25	53	32
			ή 15	60	---
3.	Γυναίκες παντρεμένες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα παιδιά ή χήρες ή διαζευγμένες με άγαμα παιδιά	1992 ⁽²⁾	15	53	22
		1993 ⁽²⁾	15 1/2	53	22 1/2
		1994 ⁽²⁾	16	53	23
		1995 ⁽²⁾	16 1/2	53	23 1/2
		1996 ⁽²⁾	17	53	24
		1997 ⁽²⁾	17 1/2	53	24 1/2
		Από 1-1-93 & μετά οποτεδήποτε	15	60	---
4.	Γυναίκες με άγαμα-ανήλικα ⁽¹⁾ ή ανάπηρα παιδιά (50% & άνω) ή με ανάπηρο σύζυγο με ποσοστό 67% & άνω	1992 ⁽²⁾	15	42	22
		1993 ⁽²⁾	15 1/2	42 1/2	22 1/2
		1994 ⁽²⁾	16	43	23
		1995 ⁽²⁾	16 1/2	43 1/2	23 1/2
		1996 ⁽²⁾	17	44	24
		1997 ⁽²⁾	17 1/2	44 1/2	24 1/2
		Από 1-1-93 & μετά οποτεδήποτε	15	60	---
5.	Γυναίκες με τρία ⁽³⁾ τουλάχιστον παιδιά και άνδρες χήροι ή διαζευγμένοι με τρία τουλάχιστον παιδιά (εφόσον έχουν την επιμέλεια)	οποτεδήποτε	---	---	20
			ή 15	65 (Ανδρες)	---
			15	60 (Γυναίκες)	---
6.	Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ⁽⁴⁾	30 χρόνια υπηρεσίας	55	---	

⁽¹⁾ Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο συμπλήρωσης της 15ετίας.

⁽²⁾ Πρόκειται για το έτος που οι γυναίκες της κατηγορίας αυτής συμπληρώνουν 15ετία.

⁽³⁾ Αφορά γυναίκες που δεν μπορούν να υπαχθούν στις προαναφερόμενες ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

⁽⁴⁾ Αφορά Εκπαιδευτικούς που δεν μπορούν να υπαχθούν στις προαναφερόμενες ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Διορισθέντες έως 31.12.82 που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης μετά την 1.1.1998			
		Έτος θεμελίωσης	Έτη υπηρεσίας	Ηλικία	Έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση Α.Ο.Η.
1.	Άνδρες	1998	25	60 ½	32 ½
		1999	25	61	33
		2000	25	61 ½	33 ½
		2001	25	62	34
		2002	25	62 ½	34 ½
		2003	25	63	35
		2004	25	63 ½	35
		2005	25	64	35
		2006	25	64 ½	35
		2007	25	65	35
	ή 15	65	---		
2.	Γυναίκες ανόπαντρες ή διαζευγμένες ή χήρες χωρίς παιδιά ή με έγγαμο παιδιά	1998	25	58 ½	32 ½
		1999	25	59	33
		2000	25	59 ½	33 ½
		2001	25	60	34
		2002	25	60	34 ½
		2003	25	60	35
	ή 15	60	---		
3.	Γυναίκες παντρεμένες χωρίς παιδιά ή με ενήλικα παιδιά ή χήρες ή διαζευγμένες με άγαμο παιδιά ⁽¹⁾	1998 ⁽³⁾	17 ½	58 ½	24 ½
		1999 ⁽³⁾	17 ½	59	24 ½
		2000 ⁽³⁾	17 ½	59 ½	24 ½
		2001 ⁽³⁾	17 ½	60	24 ½
			ή 15	60	---
4.	Γυναίκες με ανήλικα ⁽²⁾ ή ανάπηρα παιδιά (50% & άνω) ή με ανάπηρο σύζυγο με ποσοστό 67% & άνω ^{(1) & (2)}	1998 ⁽³⁾	17 ½	50	24 ½
			ή 15	60	---
5.	Γυναίκες με τρία τουλάχιστον παιδιά και άνδρες χήροι ή διαζευγμένοι με τρία τουλάχιστον παιδιά (εφόσον έχουν την επιμέλεια)	οποτεδήποτε	—	—	20
			ή 15	65 (Άνδρες)	---
			15	60 (Γυναίκες)	---
6.	Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ⁽⁴⁾	30 χρόνια υπηρεσίας		55	---

(1) Αφορά γυναίκες που δεν έχουν συμπληρώσει 15ετία μέχρι την 31-12-1997

(2) Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο συμπλήρωσης της 15ετίας.

(3) Πρόκειται για το έτος που οι γυναίκες της κατηγορίας αυτής συμπληρώνουν 15ετία.

(4) Αφορά Εκπαιδευτικούς που δεν μπορούν να πλαχθούν στις προαναφερόμενες ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Α/Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	Διορισθέντες από 1.1.83 και μετά			
		Έτος θεμελίωσης	Έτη υπηρεσίας ⁽²⁾	Ηλικία	Έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση Α.Ο.Η. ⁽²⁾
1.	Άνδρες	1998	25	60 ½	37
		1999	25	61	
		2000	25	61 ½	
		2001	25	62	
		2002	25	62 ½	
		2003	25	63	
		2004	25	63 ½	
		2005	25	64	
		2006	25	64 ½	
		2007	25	65	
		οποτεδήποτε	35	58	
	15	65			
2.	Γυναίκες απόλυτες ή διαζευγμένες ή χήρες χωρίς παιδιά ή με έγγαμα παιδιά	1998	25	58 ½	37
		1999	25	59	
		2000	25	59 ½	
		2001	25	60	
		οποτεδήποτε	35	58	
	15	60			
3.	Γυναίκες με άγαμα-ανήλικα παιδιά ή ανάπηρα παιδιά (50% & άνω) ή με ανάπηρο σύζυγο με ποσοστό 67% & άνω ⁽¹⁾		25	50	37
			15	60	
		οποτεδήποτε			
4.	Γυναίκες με τρία ⁽³⁾ τουλάχιστον παιδιά και άνδρες χήροι ή διαζευγμένοι με τρία ⁽³⁾ τουλάχιστον παιδιά (εφόσον έχουν την επιμέλεια)		15	65 (Άνδρες)	20
		οποτεδήποτε	15	60 (Γυναίκες)	
5.	Εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας & δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ⁽³⁾	30 χρόνια υπηρεσίας		60	—

(1) Η ανηλικότητα του παιδιού πρέπει να συντρέχει κατά τον χρόνο συμπλήρωσης της 25ετούς ασφάλισης.

(2) Συνοπολογίζεται κάθε χρόνος ασφάλισης.

(3) Αφορά Εκπαιδευτικούς που δεν μπορούν να υπαχθούν στις προαναφερόμενες εννοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης.

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ Ή ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Ασφαλισθέντες από 1-1-1993 και μετά		
	Έτη υπηρεσίας και όριο ηλικίας για θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης	Ο.Η. (για πρόωρη-μειωμένη σύνταξη)	Έτη υπηρεσίας για συνταξιοδότηση Α.Ο.Η. ⁽²⁾
Άνδρες & Γυναίκες	15/65	60	37
Γυναίκες με ανήλικα ή ανίκανα παιδιά	20/55	50	37
Γυναίκες με τρία (3) και άνω παιδιά	20/56 (3 παιδιά) 20/53 (4 παιδιά) 20/50 (5 παιδιά και άνω)	-	37

2. ΕΞΙΣΩΣΗ ΑΝΔΡΩΝ – ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-559/07 κρίθηκε ότι οι διατάξεις της περ. α' της παραγράφου 1 των άρθρων 1 (πολιτικοί υπάλληλοι) και 26 (στρατιωτικοί) καθώς και των παρ. 1 και 2 του άρθρου 56, του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, που επιφυλάσσουν διαφορετική μεταχείριση μεταξύ ανδρών και γυναικών ως προς την ηλικία συνταξιοδότησης και την ελάχιστη απαιτούμενη υπηρεσία θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αντιβαίνουν στα οριζόμενα στο άρθρο 141 της Συνθήκης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, παραβιάζοντας την αρχή της ισότητας ως προς την καταβολή αμοιβής.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως και 11 του άρθρου 6 του ν. 3865/2010 και σε εφαρμογή της ανωτέρω απόφασης του ΔΕΕ, εξομοιώνονται, από 01.01.2011, άνδρες και γυναίκες υπάλληλοι του Δημοσίου ως προς τις προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησής τους.

Οι αλλαγές που επέρχονται, κατά περίπτωση, στα χρόνια που απαιτούνται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος ανδρών-γυναικών και στα όρια ηλικίας για τη συνταξιοδότησή τους είναι οι ακόλουθες:

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

A. Συνταξιοδότηση υπαλλήλων με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά (παρ. 1α)

Μέχρι την ισχύ του Ν.3865/2010 η συνταξιοδοτική νομοθεσία παρείχε τη δυνατότητα συνταξιοδότησης σε γυναίκες υπαλλήλους μητέρων τριών (3) τουλάχιστον παιδιών μετά τη συμπλήρωση 20 χρόνων πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και ανεξάρτητα από την προσωπική/οικογενειακή κατάσταση και την ηλικία των παιδιών τους. Οι άνδρες υπάλληλοι με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά μπορούσαν να συνταξιοδοτηθούν με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις (20ετία) μόνο στην περίπτωση που τελούσαν σε κατάσταση χηρείας και είχαν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά ή ήταν διαζευγμένοι με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά των οποίων είχαν την επιμέλεια με δικαστική απόφαση.

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο (Ν.3865/2020) από 01-01-2011 στο πλαίσιο της συνταξιοδοτικής εξίσωσης ανδρών και γυναικών που τελούν υπό τις ίδιες προσωπικές/οικογενειακές συνθήκες, καταργείται η ως άνω προϋπόθεση και παρέχεται πλέον η δυνατότητα και στους άνδρες υπαλλήλους με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά να συνταξιοδοτούνται με τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τις γυναίκες υπαλλήλους μητέρες τριών (3) τουλάχιστον παιδιών. Έτσι αυξάνεται από 01-01-2011 και για τους άνδρες και για τις γυναίκες υπαλλήλους, ο ελάχιστος απαιτούμενος για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος χρόνος συντάξιμης υπηρεσίας ή ασφάλισης (κατά περίπτωση), σε 21, 23 και 25 έτη για όσους συμπληρώνουν την 20ετία τα έτη 2011, 2012 και 2013, αντίστοιχα. Παράλληλα θεσπίζεται πλέον όριο ηλικίας συνταξιοδότησης το 52ο, το 55ο και το 65ο για όσους συμπληρώνουν την 20ετία τα έτη 2011, 2012 και 2013, αντίστοιχα, για να είναι δυνατή η καταβολή της σύνταξης στους γονείς με τρία τουλάχιστον παιδιά.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων διευκρινίζονται τα εξής:

α) Το δικαίωμα συνταξιοδότησης με βάση τις προαναφερόμενες ευνοϊκές διατάξεις για όσους έχουν τρία (3) τουλάχιστον παιδιά **μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο γονείς.**

β) Όσοι υπάλληλοι (γυναίκες ή άνδρες με τις προαναφερόμενες επιπλέον προϋποθέσεις) με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά έχουν συμπληρώσει 20ετή πραγματική συντάξιμη υπηρεσία/ασφάλιση μέχρι την 31-12-2010, εξακολουθούν να διατηρούν το δικαίωμα της συνταξιοδότησης με άμεση καταβολή της σύνταξής τους ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας οποτεδήποτε και αν αποχωρήσουν από την υπηρεσία, ήτοι ακόμα και μετά την 1-1-2011.

γ) Τα ισχύοντα από 01-01-2011, για τη συνταξιοδότηση των ανδρών υπαλλήλων με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά έχουν εφαρμογή και για όσους από αυτούς έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα με βάση τις γενικές διατάξεις (25ετία), μέχρι 31-12-2010, από την ίδια ως άνω ημεροχρονολογία (01-01-2011) αφού το δικαίωμά τους ως τρίτεκνων γεννάται σύμφωνα με τις νέες διατάξεις από την ημερομηνία αυτή.

δ) Στις περιπτώσεις εφαρμογής των διατάξεων περί «διαδοχικής ασφάλισης» όταν δηλαδή στην εν λόγω 20ετία συναθροίζεται και χρόνος ασφάλισης που έχει διανυθεί σε άλλο ασφαλιστικό φορέα (αφορά υπαλλήλους που έχουν «εισέλθει» για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1-1-1983) η συνταξιοδότηση ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας αφορά μόνο την «τμηματική σύνταξη» που αναλογεί στο χρόνο ασφάλισης του Δημοσίου. Στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος επιλέξει την άμεση καταβολή και της «τμηματικής σύνταξης» που αναλογεί στο χρόνο ασφάλισης που έχει διανυθεί σε άλλο ασφαλιστικό φορέα (συμμετέχων φορέας) τούτο μπορεί να συμβεί μόνο με την ανάλογη μείωση της σύνταξης αυτής (3% για κάθε έτος πριν από το κατά περίπτωση ηλικιακό όριο του συμμετέχοντος φορέα).

ε) Όσοι και όσες υπάλληλοι συμπληρώνουν την 20ετία:

- το 2011, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος θα πρέπει να συμπληρώσουν 21 χρόνια πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης (όποτε ο χρόνος αυτός συμπληρωθεί) και για να είναι δυνατή η καταβολή της σύνταξής τους θα πρέπει να συμπληρώσουν το 52ο έτος της ηλικίας τους, όποτε αυτό συμπληρωθεί.

- το 2012, για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος θα πρέπει να συμπληρώσουν 23 χρόνια πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης (όποτε ο χρόνος αυτός συμπληρωθεί) και το 55ο έτος της ηλικίας τους για να είναι δυνατή η καταβολή της σύνταξής τους (επίσης όποτε αυτό συμπληρωθεί).

- από 1-1-2013 και εφεξής οι υπάλληλοι που δεν θα έχουν συμπληρώσει την 20ετία μέχρι 31-12-2012, θα έχουν την ίδια συνταξιοδοτική μεταχείριση με τους λοιπούς υπαλλήλους, δηλ. η καταβολή της σύνταξής τους θα είναι δυνατή με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους .

Επισημαίνεται επίσης ότι δεν απαιτείται η ταυτόχρονη συμπλήρωση του ελάχιστα απαιτούμενου για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού χρόνου (21 ή 23 χρόνια) και του ηλικιακού ορίου για την καταβολή της σύνταξης (52ο ή 55ο). Ο/η υπάλληλος θα ακολουθεί το ανωτέρω όριο που αντιστοιχεί στο χρόνο συμπλήρωσης της 20ετίας, ανεξαρτήτως του χρόνου αποχώρησής του από την Υπηρεσία.

Τα όσα προεκτέθηκαν παρουσιάζονται συνοπτικά στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010		Θεμελίωση από 01-01-2011 και μετά		
	Έτη θεμελίωσης	Ο.Η.	Έτος συμπλήρωσης 20ετίας	Έτη θεμελίωσης	Ο.Η.
Άνδρες * & γυναίκες με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά	20	Α.Ο.Η.	2011	21	52
			2012	23	55
			2013	25	65
	* (Οι άνδρες μόνο εφόσον είναι χήροι ή έχουν την επιμέλεια με δικαστική απόφαση των ανήλικων παιδιών)				

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

Άνδρες ή γυναίκες υπάλληλοι με τρία (3) τουλάχιστον παιδιά που από 01-01-2011 δεν συμπληρώνουν τον ελάχιστα απαιτούμενο χρόνο συντάξιμης υπηρεσίας ή ασφάλισης κατά περίπτωση για την θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος, μπορούν να αναγνωρίσουν (υπό τον όρο καταβολής εισφοράς εξαγοράς) χρόνο παιδιών*/σπουδών* και ανάλογα με το πότε θεμελιώνεται συνταξιοδοτικό δικαίωμα με συνυπολογισμό και του χρόνου αυτού, προσδιορίζεται το όριο ηλικίας που αντιστοιχεί, στο σύμφωνα με τ' ανωτέρω, έτος θεμελίωσης.

* Για τον αναγνωριζόμενο χρόνο περισσότερες διευκρινίσεις στις Ενότητες «Πλασματικός χρόνος παιδιών» και «Αναγνώριση χρόνου σπουδών»

Παραδείγματα:

α) Υπάλληλος με τρία (3) τουλάχιστον ενήλικα παιδιά που το 2011 έχει 19 χρόνια συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης, μπορεί να αναγνωρίσει δύο (2) τουλάχιστον χρόνια (παιδιών*/σπουδών*) και κατ' αυτόν τον τρόπο λογίζεται ότι συμπλήρωσε τα 21 έτη εντός του 2011 (οποτεδήποτε και αν πραγματοποιήσει την εν λόγω αναγνώριση) και κατ' ακολουθία το ισχύον στην περίπτωση του/της όριο ηλικίας συνταξιοδότησης θα είναι το 52ο έτος.

β) Το ίδιο όριο ηλικίας (52ο) θα ισχύσει και στην περίπτωση που ο/η υπάλληλος θελήσει να αναγνωρίσει μόνο έναν (1) χρόνο. Η καθοριστική 20ετία λογίζεται ότι συμπληρώθηκε το 2011, θα απαιτηθεί όμως και η συμπλήρωση από τον/την υπάλληλο 21 ετών πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας ή ασφάλισης κατά περίπτωση. (Βλ. ανωτέρω πίνακα 1)

B. Συνταξιοδότηση ανδρών και γυναικών με ανήλικα παιδιά (παρ.2β)

Στο πλαίσιο της εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών παρέχεται η δυνατότητα και στους άνδρες υπαλλήλους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01-01-2011 και μετά, έχοντας κατά το χρόνο της θεμελίωσης ανήλικο παιδί να συνταξιοδοτούνται με το ίδιο ηλικιακό όριο που ισχύει και για τις γυναίκες υπαλλήλους μητέρες ανηλίκων παιδιών.

Έτσι και για τους άνδρες και για τις γυναίκες υπαλλήλους που συμπληρώνουν 25ετή συντάξιμη υπηρεσία ή 25ετή ασφάλιση κατά περίπτωση το 2011 και κατά τον «κρίσιμο» αυτό χρόνο έχουν ανήλικο παιδί, η καταβολή της σύνταξης θα είναι δυνατή με την συμπλήρωση του 52ου έτους της ηλικίας τους, ενώ για όσους συμπληρώνουν την ως άνω 25ετία το 2012, η καταβολή της σύνταξης θα είναι δυνατή με την συμπλήρωση του 55ου έτους της ηλικίας τους.

Για όσους θα συμπληρώσουν την 25ετία από 01-01-2013 και μετά, σταματά πλέον η ευνοϊκότερη συνταξιοδοτική μεταχείριση των ανδρών και γυναικών υπαλλήλων με ανήλικα παιδιά, σε σχέση με τους υπόλοιπους υπαλλήλους και ορίζεται το 65^ο έτος της ηλικίας ως ενιαίο όριο ηλικίας για την συνταξιοδότηση.

Επισημαίνεται, ότι οι ισχύουσες από 01-01-2011 διατάξεις που προβλέπουν την εξίσωση των ανδρών και γυναικών υπαλλήλων με ανήλικα παιδιά ως προς τα όρια ηλικίας για τη συνταξιοδότηση, δεν έχουν εφαρμογή για όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα (συμπλήρωση 25ετούς συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης κατά περίπτωση) μέχρι 31-12-2010, όπως άλλωστε προκύπτει ρητά από τις διατάξεις του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ.11 του άρθρου 6 του Ν. 3865/2010 καθώς και της παρ. 7 του άρθρου Μόνου του Ν.3847/2010.

Έτσι, για άνδρα υπάλληλο πατέρα ανήλικου παιδιού που κατά την 31-12-2010 είχε συμπληρώσει 25ετή συντάξιμη υπηρεσία/ασφάλιση, άρα είχε θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2010, εφόσον αποχωρήσει από την υπηρεσία (με παραίτηση), το όριο ηλικίας για την καταβολή της σύνταξής του θα εξακολουθήσει να είναι εκείνο που ίσχυε πριν την εξίσωση ανδρών και γυναικών με ανήλικα παιδιά, ήτοι το 65ο.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών με ανήλικα παιδιά παρατίθενται συνοπτικά στον ακόλουθο ΠΙΝΑΚΑ 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010		Θεμελίωση από 01-01-2011		
	Έτη θεμελίωσης	Ο.Η.	Έτος θεμελίωσης (συμπλήρωση 25ετίας)	Έτη θεμελίωσης	Ο.Η.
Γυναίκες με ανήλικο παιδί	25	50	2011	25	52
			2012	25	55
			2013	25	65
Άνδρες με ανήλικο παιδί	25	65	2011	25	52
			2012	25	55
			2013	25	65

Γ. Άνδρες και Γυναίκες με ανάπηρα παιδιά (παρ. 2β. υποπεριπτ. β')

Με την προϊσχύουσα, του νέου ασφαλιστικού νόμου (Ν.3865/2010), νομοθεσία η γυναίκα υπάλληλος με ανάπηρο παιδί για το οποίο είχε γνωματεύσει η Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.) ότι είχε ποσοστό ανικανότητας 50% και άνω, μπορούσε μετά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος (σύμφωνα πάντα με τα κατά περίπτωση ισχύοντα) να συνταξιοδοτηθεί εφόσον είχε συμπληρώσει το 50ό έτος της ηλικίας της. Εξυπακούεται ότι αν στην περίπτωσή της ίσχυαν ακόμα ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (μικρότερο Ο.Η ή είχε τη δυνατότητα συνταξιοδότησης Α.Ο.Η) για το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα εφαρμόζονταν οι ευνοϊκότερες αυτές προϋποθέσεις. Η ανικανότητα του παιδιού έπρεπε να συντρέχει κατά το χρόνο θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος (25ετία).

Με τις νέες ρυθμίσεις που ισχύουν από 1-1-2011:

α) δεν επέρχεται καμία αλλαγή στον ελάχιστο χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (αναφερόμαστε στις περιπτώσεις που απαιτείτο 25ετία, άρα για υπαλλήλους που έχουν προσληφθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1-1-1983).

β) το ποσοστό ανικανότητας που πρέπει να φέρει το ανάπηρο παιδί, προκειμένου να τύχει ο γονέας ευνοϊκότερης συνταξιοδοτικής μεταχείρισης, αυξάνεται από 50% σε 67% προστιθεμένης επιπλέον και της προϋπόθεσης η ανικανότητα να συνεπάγεται την αδυναμία άσκησης κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος.

γ) οι προαναφερόμενες νέες ρυθμίσεις έχουν πλέον εφαρμογή και στους άνδρες υπαλλήλους με ανάπηρο παιδί που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης (συμπλήρωση 25ετίας από 01-01-2011 και μετά), με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τις γυναίκες (με τις οποίες τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες).

δ) ως αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση της ανικανότητας του παιδιού και τον ορισμό του ποσοστού ανικανότητας παραμένει η Α.Σ.Υ.Ε. και

ε) **Το δικαίωμα συνταξιοδότησης με ανάπηρο παιδί μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο γονείς.**

Με το προΐσχύον καθεστώς σημειώνουμε, ότι οι άνδρες υπάλληλοι δεν ετύγχαναν ευνοϊκότερης συνταξιοδοτικής μεταχείρισης ως πατέρες ανίκανων παιδιών και ως εκ τούτου θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 25ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης και σε περίπτωση αποχώρησής τους από την υπηρεσία η σύνταξη ήταν πληρωτέα με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους. Οι διατάξεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν για όσους θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 56 παρ. 1β του Π.Δ. 169/2007 και άρθρο 6 παρ. 2β υποπεριπτ. ββ του Ν.3865/2010.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών με ανάπηρα παιδιά παρατίθενται συνοπτικά στον ακόλουθο ΠΙΝΑΚΑ 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010			Θεμελίωση από 01-01-2011			
	Έτη θεμελίωσης	Ποσοστό ανικανότητας	Ο.Η.	Έτη θεμελίωσης	Έτος θεμελίωσης	Ποσοστό ανικανότητας	Ο.Η.
Γυναίκες με ανάπηρα παιδιά	25	50% (με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50	25	οποτεδήποτε	67% (ανίκανο για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50
Άνδρες με ανάπηρα παιδιά	25	—	65	25	οποτεδήποτε	67% (ανίκανο για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50

Δ. Άνδρες και Γυναίκες με ανίκανη/ο σύζυγο (παρ. 2β. υποπεριπτ. ββ)

Με την προϊσχύουσα του νέου ασφαλιστικού νόμου (Ν.3865/2010) νομοθεσία, η γυναίκα υπάλληλος με ανίκανο σύζυγο για τον οποίο είχε γνωματεύσει η Ανωτάτη Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.) ότι είχε ποσοστό ανικανότητας 67% και άνω μπορούσε μετά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος (σύμφωνα πάντα με τα κατά περίπτωση ισχύοντα) να συνταξιοδοτηθεί εφόσον είχε συμπληρώσει το 50ό έτος της ηλικίας της. Εξυπακούεται ότι αν στην περίπτωση της ίσχυαν ακόμα ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (μικρότερο Ο.Η ή είχε τη δυνατότητα συνταξιοδότησης Α.Ο.Η) για το συνταξιοδοτικό της δικαίωμα εφαρμόζονταν οι ευνοϊκότερες αυτές προϋποθέσεις.

Με τις νέες ρυθμίσεις που ισχύουν από 1-1-2011:

α) δεν επέρχεται καμία αλλαγή στον ελάχιστο χρόνο που απαιτείται για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (αναφερόμαστε στις περιπτώσεις που απαιτείτο 25ετία, άρα για υπαλλήλους που έχουν προσληφθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1-1-1983).

β) το ποσοστό ανικανότητας που πρέπει να φέρει ο ανίκανος σύζυγος, προκειμένου να τύχει ο/η σύζυγος ευνοϊκότερης συνταξιοδοτικής μεταχείρισης παραμένει 67%, προστιθεμένης όμως της επιπλέον προϋπόθεσης η ανικανότητα να συνεπάγεται την αδυναμία άσκησης κάθε βιοποριστικού επαγγέλματος.

γ) οι νέες ρυθμίσεις έχουν πλέον εφαρμογή και στους άνδρες υπαλλήλους με ανίκανη σύζυγο με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν για τις γυναίκες (με τις οποίες τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες) και

δ) αρμόδιο όργανο για τη διαπίστωση της ανικανότητας του συζύγου και τον ορισμό του ποσοστού ανικανότητας είναι η Α.Σ.Υ.Ε.

Με το προϊσχύον καθεστώς σημειώνουμε ότι, οι άνδρες υπάλληλοι δεν ετύγχαναν ευνοϊκότερης συνταξιοδοτικής μεταχείρισης ως σύζυγοι με ανίκανη σύζυγο και ως εκ τούτου θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα με τη συμπλήρωση 25ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης και σε περίπτωση αποχώρησής τους από την υπηρεσία η σύνταξη ήταν πληρωτέα με τη συμπλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας τους. Οι διατάξεις αυτές εξακολουθούν να ισχύουν για όσους θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010.

Στην περίπτωση όμως που άνδρας υπάλληλος με ανίκανη σύζυγο είχε 25ετή συντάξιμη υπηρεσία/ασφάλιση κατά την 31-12-2010, συνυπολογιζομένου σ' αυτήν και του χρόνου της στρατιωτικής του θητείας που είχε αναγνωρίσει ως συντάξιμη με εξαγορά (άρα με θεμελιωμένο δικαίωμα), προβαίνοντας στην ανάκληση της αναγνωριστικής πράξης ή στον περιορισμό του αναγνωρισθέντος χρόνου κατά περίπτωση, δεν θα ανήκει πλέον στην κατηγορία εκείνων που θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την ως άνω ημεροχρονολογία, αλλά στην κατηγορία εκείνων που θα θεμελιώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01-01-2011 και μετά, με συνέπεια να μπορούν να τύχουν εφαρμογής οι ευνοϊκότερες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης που ισχύουν για τους άνδρες υπαλλήλους με ανίκανη σύζυγο κατά την 2ετή μεταβατική περίοδο (έτη 2011 και 2012) στο πλαίσιο της εξίσωσης ανδρών και γυναικών ως προς τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης.

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 56 παρ. 1β του Π.Δ. 169/2007 και άρθρο 6 παρ. 2β υποπεριπτ. ββ του Ν.3865/2010.

Οι προϋποθέσεις συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών με ανίκανη/ο σύζυγο παρατίθενται συνοπτικά στον ακόλουθο ΠΙΝΑΚΑ 4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010			Θεμελίωση από 01-01-2011			
	Έτη θεμελίωσης	Ποσοστό ανικανότητας	Ο.Η.	Έτη θεμελίωσης	Έτος θεμελίωσης	Ποσοστό ανικανότητας	Ο.Η.
Γυναίκες με ανίκανο σύζυγο.	25	67% (με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50	25	οποτεδήποτε	67% (ανίκανο για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50
Άνδρες με ανίκανη σύζυγο.	25	—	65	25	οποτεδήποτε	67% (ανίκανη για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.)	50

Ε. Λοιποί υπάλληλοι (άνδρες και γυναίκες με άγαμα παιδιά ή με ενήλικα παιδιά ή χωρίς παιδιά, χήροι/ες και διαζευγμένοι/ες χωρίς παιδιά, με άγαμα παιδιά και με ενήλικα παιδιά) παρ.2β υποπεριπτ. βγ

Για τις γυναίκες υπαλλήλους της κατηγορίας αυτής, με τις νέες ρυθμίσεις αυξάνεται σταδιακά, εντός τριών (3) ετών, το όριο ηλικίας (Ο.Η.) για όσες θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01-01-2011 και μετά, το οποίο διαμορφώνεται στο 61ο για όσες θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2011, στο 63ο για όσες θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2012 και στο 65ο για όσες θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2013.

Ο απαιτούμενος για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος χρόνος πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης δεν θίγεται από τις νέες ρυθμίσεις και εξακολουθεί να παραμένει ο ίδιος (25ετία).

Στο πλαίσιο της εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών, κατά την διάρκεια της 2ετούς μεταβατικής περιόδου (2011 και 2012), μειώνεται το ισχύον μέχρι 31-12-2010 Ο.Η. συνταξιοδότησης των ανδρών από το 65ο στο 61ο έτος για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2011, στο 63ο για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα το έτος 2012 και ορίζεται εκ νέου το 65ο για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το έτος 2013 και μετά.

Έτσι, για όσους (άνδρες και γυναίκες) θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01-01-2013 και εφεξής, θα ισχύει πλέον ενιαίο Ο.Η. για την καταβολή της σύνταξής τους, το 65^ο.

Άνδρες και γυναίκες υπάλληλοι της εν λόγω κατηγορίας που θεμελίωσαν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010, διατηρούν ως όριο ηλικίας (Ο.Η.) για τη συνταξιοδότησή τους το 65ο έτος και το 60ό, αντίστοιχα, με παράλληλη διατήρηση της δυνατότητας να λάβουν μειωμένη σύνταξη μετά τη συμπλήρωση του 60ού έτους και του

55ου έτους της ηλικίας τους, αντίστοιχα, όποτε και αν αποχωρήσουν από την υπηρεσία μετά την 01-01-2011.

Διευκρινίσεις:

α) για υπάλληλο που θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα 25ετίας το 2011, η καταβολή της σύνταξης του/της είναι δυνατή εφόσον έχει συμπληρώσει το 61ο έτος της ηλικίας του/της για πλήρη σύνταξη και το 56ο έτος της ηλικίας του/της για πρόωρη/μειωμένη.

β) για υπάλληλο που θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα (25ετία) το 2012, η καταβολή της σύνταξης του/της θα είναι δυνατή εφόσον συμπληρώσει το 63ο έτος της ηλικίας του/της για πλήρη σύνταξη και το 58^ο έτος της ηλικίας του/της για πρόωρη/μειωμένη και τέλος

γ) για υπάλληλο που θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα (25ετία) από 01-01-2013 και εφεξής, η καταβολή της σύνταξης του/της θα είναι δυνατή εφόσον έχει συμπληρώσει το 65ο έτος της ηλικίας του/της για πλήρη σύνταξη και το 60ο έτος της ηλικίας του/της για πρόωρη/μειωμένη.

Εφαρμοστέα νομοθεσία: άρθρο 56 παρ.1 περιπτ. β' πρώτο και δεύτερο εδάφιο του Π.Δ. 169/2007 και άρθρο 6 παρ. 2β υποπεριπτ. βγ του Ν.3865/2010.

Παραδείγματα:

α) γυναίκα υπάλληλος που έχει διοριστεί το 1986 και έχει ένα παιδί που είναι ενήλικο αναγνωρίζοντας ένα (1) πλασματικό χρόνο για το παιδί συμπληρώνει 25ετία μέχρι 31-12-2010, θεμελιώνοντας κατά τ' ανωτέρω συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την εν λόγω ημεροχρονολογία και σε περίπτωση αποχώρησής της από την υπηρεσία, η σύνταξή της θα μπορεί να της καταβληθεί άμεσα, εφόσον έχει συμπληρώσει και το 60^ο έτος της ηλικίας της, ή αν δεν είναι 60 ετών, όποτε συμπληρώσει το ηλικιακό αυτό όριο. Αν δεν είναι 60ετών, είναι όμως πάνω από 55 ετών, μπορεί να ζητήσει την πρόωρη καταβολή της σύνταξης της με την ανάλογη μείωση (1/200 για κάθε μήνα ή 4,5% για κάθε έτος που θα ασκήσει νωρίτερα το σχετικό δικαίωμα).

β) γυναίκα υπάλληλος που έχει διοριστεί το 1986 και δεν έχει παιδιά συμπληρώνει την 25ετία της το 2011, θεμελιώνοντας συνταξιοδοτικό δικαίωμα και σε περίπτωση αποχώρησής της από την υπηρεσία η σύνταξή της θα μπορεί να της καταβληθεί άμεσα, εφόσον έχει συμπληρώσει και το 61^ο έτος της ηλικίας της, ή σε περίπτωση που δεν είναι 61 ετών, όποτε συμπληρώσει το ηλικιακό αυτό όριο. Επίσης επισημαίνεται ότι αν δεν είναι 61 ετών το έτος 2011, έχει όμως συμπληρώσει το 56ο έτος της ηλικίας της, μπορεί να ζητήσει την πρόωρη καταβολή της σύνταξης της, με την μείωση όμως που ισχύει για όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 01-01-2011 (ήτοι 1/200 για κάθε μήνα ή 6% για κάθε έτος που θα ασκήσει νωρίτερα το σχετικό δικαίωμα).

γ) γυναίκα υπάλληλος χωρίς παιδιά που έχει διοριστεί το 1988 θα θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα το 2013 και θα μπορεί να συνταξιοδοτηθεί, εφόσον έχει συμπληρώσει το 65^ο έτος της ηλικίας της, ή θα μπορεί να λάβει πρόωρη/μειωμένη σύνταξη μετά την συμπλήρωση του 60ού έτους της ηλικίας της (η μείωση θα είναι η ίδια μ' αυτήν που αναφέρεται στο προηγούμενο παράδειγμα).

Τα όσα προπαρατέθηκαν στην ενότητα αυτή παρατίθενται συνοπτικά στον ακόλουθο ΠΙΝΑΚΑ 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010			ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση από 01-01-2011			
	Έτη για θεμελίωση	Ο.Η.	Ο.Η. (για πρόωρη-μειωμένη σύνταξη)		Έτη για θεμελίωση	Έτος θεμελίωσης	Ο.Η.	Ο.Η.
Άνδρες άγαμοι ή έγγαμοι ή χήροι ή διαζευγμένοι, χωρίς παιδιά, ή με ενήλικα παιδιά	25	65	60	Άνδρες και γυναίκες, άγαμοι/ες ή έγγαμοι/ες ή χήροι/ες ή διαζευγμένοι/ες χωρίς παιδιά, ή με ενήλικα παιδιά	25	2011	61	56
					25	2012	63	58
Γυναίκες άγαμες ή έγγαμες ή χήρες ή διαζευγμένες, χωρίς παιδιά, ή με ενήλικα παιδιά	25	60	55		25	2013	65	60

ΣΤ. Γενικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (για υπαλλήλους που έχουν προσληφθεί/διορισθεί μετά την 01-01-1983

Με τις προϋποθέσεις του Ν.3865/2010 διατάξεις, οι παραπάνω υπάλληλοι πέρα από τις κατά περίπτωση ειδικές προϋποθέσεις συνταξιοδότησης είχαν και τις παρακάτω εναλλακτικές δυνατότητες συνταξιοδότησης:

- Με την συμπλήρωση 35ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης και του 58ου έτους της ηλικίας τους ή

- με την συμπλήρωση 37ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας (Α.Ο.Η.).

Με τις νέες ρυθμίσεις επέρχονται αλλαγές στις προαναφερόμενες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης αυξανόμενου σταδιακά από 01-01-2011, τόσο του χρόνου της συντάξιμης υπηρεσίας που πρέπει να συμπληρωθεί (από τα 35 έτη στα 40) όσο και του ηλικιακού ορίου από το 58ο στο 60ο καταργούμενης πλέον της δυνατότητας συνταξιοδότησης ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας (Α.Ο.Η.), με τη συμπλήρωση 37ετούς συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης. Δηλαδή, το Ο.Η. θα φτάσει το 65ο έτος με λιγότερα από 40 χρόνια συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης, ή το 60ο έτος με 40 χρόνια συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης. Η κρίσιμη «συνταξιοδοτική παράμετρος» για τη λειτουργικότητα της εν λόγω διάταξης είναι, ο χρόνος θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δηλ. ο χρόνος

συμπλήρωσης 25ετούς πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης και ανάλογα με το έτος που συμπληρώνεται αυτή, προσδιορίζονται τόσο η συνολική συντάξιμη υπηρεσία που πρέπει να συμπληρώσει ο/η υπάλληλος (36, 37...40έτη), όσο και η ηλικία (Ο.Η.) που πρέπει να έχει για να είναι δυνατή η καταβολή της σύνταξης.

Οι αλλαγές που θεσπίστηκαν παρατίθενται συγκεντρωτικά στον ΠΙΝΑΚΑ 6 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΠΑΛΑΙΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΙ/ΔΙΟΡΙΣΘΕΙ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 01-01-1983

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση μέχρι 31-12-2010 (συμπλήρωση 25ετίας)	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Θεμελίωση από 01-01-2011	
Άνδρες και Γυναίκες	35έτη/58 ετών ή 37έτη Α.Ο.Η.	Άνδρες και Γυναίκες	Έτος θεμελίωσης (συμπλήρωση 25ετίας)	Έτη συντάξιμης υπηρεσίας/ασφάλισης - Ο.Η.
			2011	36έτη/58 ετών
			2012	37 έτη/59 ετών
			2013	38 έτη/60 ετών
			2014	39 έτη/60 ετών
			2015	40 έτη/60 ετών

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

Από 01-01-2013, στο πλαίσιο της εξίσωσης ανδρών και γυναικών υπαλλήλων «νέων ασφαλισμένων» ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους και της ισότητας μεταξύ «παλαιών» και «νέων» ασφαλισμένων:

α) αυξάνονται τα έτη υπηρεσίας θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος των γυναικών υπαλλήλων με ανίκανα ή ανήλικα παιδιά από είκοσι (20) σε είκοσι πέντε (25) έτη. Επίσης αυξάνεται και μόνο για τις γυναίκες με ανήλικα παιδιά ή τρία (3) τουλάχιστον παιδιά, το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης, στο 65^ο έτος.

β) Μειώνεται το όριο ηλικίας ανδρών και γυναικών, με ανίκανα παιδιά, για μεν τους άνδρες από το 65ο στο 50ό έτος της ηλικίας τους, για δε τις γυναίκες από το 55ο στο 50ό.

ΝΕΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΙ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΛΟΓΩ ΓΗΡΑΤΟΣ Ή ΠΑΡΑΙΤΗΣΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙ ΙΣΧΥΕ ΠΡΙΝ ΤΟΝ Ν.3865/2010 (μέχρι 31-12-2012)		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΤΙ ΙΣΧΥΕΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Ν.3865/2010 (από 01-01-2013)	
	Έτη υπηρεσίας και όριο ηλικίας για θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης	Ο.Η. (για πρόωρη-μειωμένη σύνταξη)		Έτη υπηρεσίας και όριο ηλικίας για θεμελίωση δικαιώματος σύνταξης	
Άνδρες και Γυναίκες	15/65	60	Άνδρες και Γυναίκες	15/65	
Γυναίκες με ανάκανα παιδιά	20/55	50	Γυναίκες με ανάκανα παιδιά	25/50	
Γυναίκες με ανήλικα παιδιά	20/55	50	Γυναίκες με ανήλικα παιδιά	15/65	
Άνδρες με ανάκανα παιδιά	Δεν προβλεπόταν συνταξιοδότηση ανδρών με ανάκανα παιδιά. Ίσχυε η γενική προϋπόθεση 15έτη/65 ετών.		Άνδρες με ανάκανα παιδιά	25/50	
Γυναίκες με τρία (3) και άνω παιδιά	20/56 (3) 20/53 (4) 20/50 (5 και άνω)	-	Γυναίκες με τρία (3) και άνω παιδιά	15/65	

3. ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ

Με τις διατάξεις της παρ. 9, θεσπίζεται για πρώτη φορά, από 01-01-2013 όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για τους δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καταργουμένων των οικείων διατάξεων του άρθρου 56 του π.δ.169/2007 και της παρ. 6 του άρθρου 3 του Ν.2084/1992. Έτσι από την ως άνω ημερομηνία, τα όρια ηλικίας συνταξιοδότησης των τακτικών υπαλλήλων του Δημοσίου που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 01-01-2013 και μετά, έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τους δικαστικούς λειτουργούς και τα μέλη του κύριου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Εξυπακούεται ότι, ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης (με εξαίρεση το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης) των ανωτέρω προσώπων που θα έχουν

θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2012, θα ισχύουν, όσα κατά περίπτωση αναφέρονται στις προηγούμενες ενότητες, για τους λοιπούς υπαλλήλους/λειτουργούς του Δημοσίου που θα έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία.

4. ΟΡΙΑ ΗΛΙΚΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΒΑΡΕΑ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΤΑ.

Με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ.1 του Ν.3660/2008 (ΦΕΚ 78Α΄) θεσπίστηκαν ευνοϊκότερα όρια συνταξιοδότησης για άνδρες (58ο) και γυναίκες (53ο) υπαλλήλους των Ο.Τ.Α που απασχολούνται σε «βαριές και ανθυγιεινές εργασίες, οι οποίες αναφέρονται στις εν λόγω διατάξεις, εφόσον όμως πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Με το νέο ασφαλιστικό νόμο (άρθρο 6 παρ.8) στο πλαίσιο της εξίσωσης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης ανδρών και γυναικών, το Ο.Η. των γυναικών διαμορφώνεται το 2011 από το 53ο στο 54ο και αυξάνεται σταδιακά από 01-01-2012 κατά δύο (2) έτη για κάθε ημερολογιακό έτος μέχρις ότου εξισωθεί με το αντίστοιχο ηλικιακό όριο των ανδρών (58ο) που τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες και το οποίο παραμένει αμετάβλητο. Οι αλλαγές που επήλθαν στα Ο.Η. συνταξιοδότησης των συγκεκριμένων υπαλλήλων των Ο.Τ.Α απεικονίζονται στον παρακάτω ΠΙΝΑΚΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ Ο.Τ.Α ΣΕ ΒΑΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Ν.3660/2008		ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Ν.3865/2010	
	ΕΤΟΣ	Ο.Η.		ΕΤΟΣ	Ο.Η.
Άνδρες	οποτεδήποτε	58	Άνδρες	οποτεδήποτε	58
Γυναίκες	οποτεδήποτε	53	Γυναίκες	2011	54
				2012	56
				2013	58

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:

Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 4 που προβλέπει την συνταξιοδότηση υπαλλήλου που έχει προσληφθεί μετά την 01-01-1983 μετά την συμπλήρωση 40 ετών συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας και του 60ου έτους της ηλικίας του/της, θα τύχει εφαρμογής και επί των «νέων ασφαλισμένων».

IV. ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (παρ. 12)

Γενικά

Για πρώτη φορά στη συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου θεσπίζεται η αναγνώριση συντάξιμου χρόνου για κάθε παιδί. Ο χρόνος αυτός ανέρχεται σε ένα (1) έτος για το πρώτο παιδί, σε δύο (2) επί πλέον έτη για το δεύτερο παιδί και σε δύο (2) έτη για το τρίτο παιδί. Από το τέταρτο παιδί και πάνω δεν αναγνωρίζεται πλασματικός χρόνος.

Σε κάθε περίπτωση η αναγνώριση του ανωτέρω χρόνου δεν αφορά υπαλλήλους που έχουν αποχωρήσει από την υπηρεσία πριν την 21-07-2010 (ημερομηνία έναρξης ισχύος των σχετικών διατάξεων) αφού στο άρθρο 19 του Ν.3865/2010 που αναφέρεται στην έκταση εφαρμογής των διατάξεων του νόμου αυτού, δεν υπάρχει τέτοια πρόβλεψη.

Αν και ο εν λόγω χρόνος αναφέρεται στις σχετικές διατάξεις ως «πλασματικός» λογίζεται ισοδύναμος με τις λοιπές θεμελιωτικές συντάξιμες υπηρεσίες, αφού τόσο η προσθήκη της σχετικής διάταξης στο άρθρο 11 του Π.Δ. 169/2007, όσο και ο σκοπός για τον οποίο θεσπίστηκε και τον οποίο εξυπηρετεί δεν επιτρέπει διαφορετική ερμηνεία. Άρα δεν θα πρέπει να συγχέεται με τις εκπεφρασμένες σε 35α ή 50ά προσαυξήσεις του Συνταξιοδοτικού Κώδικα (άρθρο 15 του Π.Δ. 169/2007).

Οι προαναφερόμενες ρυθμίσεις δεν έχουν εφαρμογή για όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα την 31-12-2010 αφού οι διατάξεις του Ν.3865/2010 σε συνδυασμό με αυτές της παρ. 7 του άρθρου Μόνου του Ν. 3847/2010, ρητά προβλέπουν ότι, για τα πρόσωπα που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2010, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του νέου νόμου και εξακολουθούν γι' αυτά να ισχύει ό,τι ίσχυε πριν το νέο ασφαλιστικό νόμο. Επομένως αφού για τα εν λόγω πρόσωπα, δεν περιλαμβανόταν στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησής τους (θεμελίωση δικαιώματος κλπ), αναγνώριση και προσμέτρηση πλασματικού χρόνου παιδιών, η διάταξη της παρ. 12 για την αναγνώριση/προσμέτρηση πλασματικού χρόνου παιδιών δεν αφορά τα πρόσωπα (γονείς) που έχουν ήδη θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010. Άλλωστε για τα πρόσωπα αυτά δεν διαφεύδεται καμία συνταξιοδοτική προσδοκία.

Ο χρόνος παιδιών δεν επηρεάζει σε καμία περίπτωση τη μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου αφού δεν συνιστά πραγματική δημόσια υπηρεσία.

Διευκρινίσεις:

α) Η αναγνώριση πλασματικού χρόνου αφορά παιδιά που βρίσκονται εν ζωή.

β) Ο χρόνος αυτός λαμβάνεται υπόψη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και για την προσαύξηση της σύνταξης με την προϋπόθεση να έχει συμπληρώσει ο/η υπάλληλος 15ετή πραγματική δημόσια υπηρεσία. Ως δημόσια υπηρεσία νοείται η υπηρεσία που έχει διανυθεί στο Δημόσιο, σε ΟΤΑ ή σε ΝΠΔΔ (στην Ελλάδα ή σε Χώρα μέλος της Ε.Ε.), με οποιαδήποτε σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (π.χ. μόνιμου υπαλλήλου, υπαλλήλου με θητεία, υπαλλήλου με ΣΕΙΔΑΧ, υπαλλήλου με ΣΕΙΔΟΧ, ημερομισθίου κλπ).

γ) Το δικαίωμα αναγνώρισης του χρόνου αυτού μπορεί να ασκηθεί και από τους δύο γονείς, αφού από καμιά διάταξη του νόμου δεν περιορίζεται η άσκηση του δικαιώματος σε έναν από τους δύο γονείς. Το αντίθετο θα συνιστούσε παραβίαση της συνταγματικής αρχής της ισότητας αφού θα επεφύλασσε διαφορετική μεταχείριση έναντι του νόμου σε πρόσωπα που τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες.

Υπενθυμίζουμε ότι παρόμοια «διάκριση» των συζύγων στο παρελθόν για το οικογενειακό επίδομα που αποτελεί «παρακολούθημα» της σύνταξης και όχι «κύρια» παροχή κρίθηκε ως αντισυνταγματική θέτοντας σε δικαστικές περιπέτειες επί μακρόν όλη τη Δημόσια Διοίκηση και τους ενδιαφερόμενους.

δ) Σε περίπτωση όμως που ο/η υπάλληλος (γονέας) έχει χρόνο ασφάλισης και σε άλλο φορέα κύριας ασφάλισης ο πλασματικός χρόνος για παιδί ή για παιδιά αναγνωρίζεται ως συντάξιμος σε έναν μόνο φορέα κατ' επιλογή.

Άρα, όταν ο/η υπάλληλος (γονέας) είναι ήδη συνταξιούχος του άλλου φορέα θα ζητείται βεβαίωση για το αν έχει αναγνωρίσει ή όχι πλασματικό χρόνο παιδιού/παιδιών στον φορέα από τον οποίο έχει συνταξιοδοτηθεί.

ε) Ο χρόνος παιδιών μπορεί μεν να συνιστά, εφόσον αναγνωρισθεί, συντάξιμο χρόνο/χρόνο ασφάλισης, επειδή όμως δεν είναι χρόνος ασφάλισης που αντιστοιχεί σε χρόνο υπηρεσίας (ημέρες εργασίας/ασφάλισης) δεν συνυπολογίζεται στην απαιτούμενη 5ετία τακτικού - μονίμου υπαλλήλου (1500ημέρες εργασίας/ασφάλισης) που πρέπει να έχει συμπληρωθεί στις περιπτώσεις όπου το Δημόσιο ως απονέμων φορέας εφαρμόζει τις διατάξεις περί διαδοχικής ασφάλισης.

στ) Ο αναγνωριζόμενος πλασματικός χρόνος για τα παιδιά, όσον αφορά τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, αντιμετωπίζεται συνταξιοδοτικά με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζεται για τους άνδρες υπαλλήλους ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας (με διαφοροποίηση μόνο ως προς την καταβολή εισφοράς εξαγοράς του χρόνου αυτού).

ζ) Ο/η υπάλληλος μπορεί να αναγνωρίσει και μέρος του συνολικού χρόνου που δικαιούνται να αναγνωρίσει (σε μήνες).

η) Μετά την εκτέλεση της σχετικής αναγνωριστικής πράξης από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων, η πράξη αυτή δεν ανακαλείται ούτε τροποποιείται ως προς τον αναγνωριζόμενο με αυτή χρόνο. Μπορεί πάντως ο/η υπάλληλος που έχει αναγνωρίσει μέρος του συνολικού χρόνου που δικαιούται, να ζητήσει με νέα αίτησή του την αναγνώριση του επί πλέον χρόνου που επιθυμεί.

Διαδικασία αναγνώρισης

α) Η αναγνώριση του πλασματικού χρόνου απαιτεί την καταβολή εκ μέρους του γονέα εισφοράς εξαγοράς με ασφάλιστρο 6,67% (όση είναι και η εισφορά του υπαλλήλου για την κύρια σύνταξη) που υπολογίζεται επί των συνταξίμων αποδοχών του όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης. Ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη εκείνες επί των οποίων διενεργείται κράτηση για κύρια σύνταξη.

Το ποσό της εισφοράς εξαγοράς προκύπτει από τη σχέση:

Εισφορά εξαγοράς = (Συντάξιμες αποδοχές) Χ 6,67% Χ μήνες (που θα αναγνωρισθούν).

β) Για τον αναγνωριζόμενο χρόνο εκδίδεται αναγνωριστική πράξη από την αρμόδια Διεύθυνση Συντάξεων μετά από αίτηση του γονέα συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά (Σχετικό έντυπο αίτησης συνοδεύει ως συνημμένο την παρούσα εγκύκλιο). Η πράξη αυτή υπόκειται στα ένδικα μέσα του άρθρου 66 του Π.Δ. 169/2007.

γ) Η αίτηση από τον γονέα, μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε ακόμα και κατά τη συνταξιοδότηση αφού από καμία διάταξη του νόμου δεν προβλέπεται η υποβολή της σχετικής αίτησης εντός συγκεκριμένης προθεσμίας.

Υ. Άρθρο 17

1. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΣΠΟΥΔΩΝ (παρ. 1)

Γενικά

Για πρώτη φορά στην συνταξιοδοτική νομοθεσία του Δημοσίου θεσπίζεται η αναγνώριση ως συνταξίμων των ετών σπουδών του/της υπαλλήλου για την απόκτηση του πρώτου πτυχίου.

Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο στους υπαλλήλους που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 01-01-2011 και αφορά τόσο τους «παλαιούς» όσο και τους «νέους» ασφαλισμένους. Άρα οι σχετικές διατάξεις δεν αφορούν όσους έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι την 31-12-2010, καθώς και όσους έχουν αποχωρήσει ήδη από την υπηρεσία πριν την ως άνω ημεροχρονολογία (και στις δύο περιπτώσεις).

Η προσθήκη των σχετικών με την αναγνώριση των ετών σπουδών διατάξεων στο άρθρο 11 του Π.Δ. 169/2007 καθώς και ο χαρακτηρισμός του «χρόνου σπουδών» ως χρόνου πραγματικής συντάξιμης υπηρεσίας τον καθιστά ισοδύναμο με τις λοιπές θεμελιωτικές συντάξιμες υπηρεσίες και ως εκ τούτου λαμβάνεται υπόψη τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον υπολογισμό – προσαύξηση της σύνταξης.

Διευκρινίσεις:

α) Η θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος με την αναγνώριση/προσμέτρηση ετών σπουδών σε καμιά περίπτωση δεν ανατρέχει πριν την 01-01-2011.

β) Ο αναγνωριζόμενος χρόνος σπουδών δεν επηρεάζει σε καμιά περίπτωση την μισθολογική εξέλιξη του υπαλλήλου αφού δεν συνιστά πραγματική δημόσια υπηρεσία.

γ) Χρόνος σπουδών που συμπίπτει με συντάξιμο χρόνο/χρόνο ασφάλισης δεν μπορεί να αναγνωρισθεί συντάξιμος με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού, δηλ. υπάλληλος ο/η οποίος/α απέκτησε το πτυχίο κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας/εργασίας του/της, με ασφάλιση, μπορεί να αναγνωρίσει μόνο εκείνο το χρόνο από τις σπουδές του/της που δεν συμπίπτει με το χρόνο εργασίας/ασφάλισής του/της.

δ) Απαραίτητη προϋπόθεση για να προβεί ο/η υπάλληλος σε αναγνώριση ως συντάξιμων των ετών σπουδών είναι να έχει συμπληρώσει υπηρεσία 12 ετών (όχι κατ' ανάγκη δημόσια). Επομένως στην υπηρεσία αυτή συνυπολογίζεται, προκειμένου για τους άνδρες και ο χρόνος της στρατιωτικής θητείας (με ή χωρίς εξαγορά κατά περίπτωση), όχι όμως και ο πλασματικός χρόνος των παιδιών, για την αναγνώριση του οποίου, απαραίτητη προϋπόθεση, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα στην ενότητα του άρθρου 6 της εγκυκλίου αυτής, είναι η συμπλήρωση 15ετούς πραγματικής δημόσιας υπηρεσίας.

ε) Ως χρόνος σπουδών λογίζεται ο κατά περίπτωση απαιτούμενος χρόνος σπουδών για την απόκτηση ενός μόνο πτυχίου ανώτερης ή ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Ο εν λόγω χρόνος (διάρκεια σπουδών) είναι αυτός που προβλέπεται από τον οργανισμό ή από τη νομοθεσία που διέπει την λειτουργία της κάθε Σχολής κατά το χρόνο της αποφοίτησης και εκφράζεται μόνο σε ακέραια χρόνια.

στ) Υπάλληλος που διαθέτει περισσότερα του ενός πτυχία, μπορεί να αναγνωρίσει ως χρόνο σπουδών το χρόνο που απαιτείτο για την απόκτηση του πτυχίου που χρησιμοποίησε για να διορισθεί ή να μεταταγεί ή να ενταχθεί στη θέση που κατέχει, δηλ. στις περιπτώσεις αυτές ο χρόνος δεν υπολογίζεται αθροιστικά.

ζ) Ως χρόνος σπουδών λογίζεται επίσης και ο χρόνος εκείνος που διανύθηκε μετά τη συμπλήρωση του 17^{ου} έτους της ηλικίας του/της υπαλλήλου σε μέση επαγγελματική σχολή και οδήγησε στην απόκτηση πτυχίου που χρησίμευσε για την πρόσληψη/διορισμό του/της υπαλλήλου.

η) Προκειμένου για υπαλλήλους με πτυχίο ΤΕΙ ως χρόνος σπουδών λογίζεται και το εξάμηνο της πρακτικής άσκησης που απαιτείται κατά το χρόνο της αποφοίτησής του/της για την απόκτηση του πτυχίου.

θ) Χρόνος σπουδών που συμπίπτει με συντάξιμο χρόνο/χρόνο ασφάλισης δεν μπορεί να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος με τις διατάξεις του άρθρου αυτού.

ι) **Ειδικά, προκειμένου για τις νοσηλεύτριες** (μαίες, επισκέπτριες αδερφές, αδερφές νοσοκόμες) θα μπορούν και αυτές που θεμελιώνουν δικαίωμα μετά την 01-01-2011 να μπορούν να αναγνωρίσουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα για την κτήση του πτυχίου τους (ακέραια) έτη σπουδών, εφόσον το πτυχίο αυτό χρησίμευσε για την πρόσληψη/τον διορισμό τους.

Στις περιπτώσεις αυτές δεν θα μπορούν να τύχουν διπλού ευεργετήματος αναγνωρίζοντας ως συντάξιμο τον ίδιο χρόνο και με τις διατάξεις του άρθρου 12 παρ. 1 περίπτ. μθ του Π.Δ. 169/2007 (Κώδικας Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων) ως χρόνο πρακτικής άσκησης κατά την διάρκεια της φοίτησης στις οικείες Σχολές.

Αν πάλι επιλέξουν ν' αναγνωρίσουν ως συντάξιμο το χρόνο της πρακτικής τους άσκησης κατά την διάρκεια της φοίτησης τους στις οικείες Σχολές δεν θα έχουν το δικαίωμα να προβούν σε αναγνώριση ως συντάξιμου του συμπίπτοντος με τον χρόνο αυτό, χρόνου σπουδών.

Τα παραπάνω είναι αυτονόητο ότι ισχύουν και για εκείνες που το πτυχίο της νοσηλεύτριας (μαίες, επισκέπτριες αδερφές, αδερφές νοσοκόμες) χρησίμευσε για την πρόσληψη/τον διορισμό τους στην Δευτεροβάθμια ή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Παραδείγματα:

α) Έτσι υπάλληλος με πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας, που αποφοίτησε όταν ο χρόνος σπουδών σ' αυτήν για την απόκτηση του πτυχίου ήταν διετής (2), μπορεί να αναγνωρίσει ως χρόνο σπουδών μόνο δύο (2) χρόνια (κατ' ανώτατο όριο), ανεξάρτητα αν προέβη στη συνέχεια σε «εξομοίωση πτυχίου» και όχι τέσσερα (4) που είναι ο απαιτούμενος χρόνος σπουδών για την απόκτηση πτυχίου μετά την ένταξη των Παιδαγωγικών Ακαδημιών ως Τμημάτων στα ΑΕΙ.

β) Υπάλληλος άνδρας πτυχιούχος ΑΕΙ με τρία (3) ενήλικα παιδιά είχε 16 χρόνια υπηρεσίας μέχρι 31-12-2010. Ο εν λόγω υπάλληλος μπορεί να αναγνωρίσει πέντε (5) πλασματικά έτη για τα τρία (3) παιδιά και τέσσερα (4) έτη σπουδών επειδή με την αναγνώριση του πλασματικού χρόνου για τα παιδιά, αν και έχει συμπληρώσει 21 χρόνια την 31-12-2010, λογίζεται ότι η θεμελίωση του δικαιώματός του ως τρίτεκνος, γεννήθηκε από 01-01-2011, οπότε είναι επιτρεπτή και η αναγνώριση των ετών σπουδών. Σε περίπτωση αποχώρησής του από την υπηρεσία, η σύνταξή του θα υπολογισθεί με βάση το συνολικό χρόνο (πραγματικό και αναγνωριζόμενο) και θα είναι πληρωτέα άμεσα, εφόσον έχει συμπληρώσει και το 52^ο έτος της ηλικίας του. (σχετ. η ενότητα της εγκυκλίου αυτής για τους υπαλλήλους με τρία (3) παιδιά.

γ) Υπάλληλος πτυχιούχος (ΑΕΙ ή ΤΕΙ) με ανήλικο παιδί το 2011 και 21, ή 22, ή 23, ή 24 έτη συνολικής συντάξιμης υπηρεσίας ασφάλισης, μπορεί να αναγνωρίσει, τουλάχιστον, χρόνο τεσσάρων (4), ή τριών (3) ή δύο (2) ετών ή ενός (1) έτους, αντίστοιχα. Κατ' αυτό τον τρόπο ο/η εν λόγω υπάλληλος λογίζεται ότι συμπλήρωσε 25ετία, άρα θεμελίωσε συνταξιοδοτικό δικαίωμα, το έτος 2011 και κατ' ακολουθία το ισχύον στην περίπτωσή του/της όριο ηλικίας συνταξιοδότησης θα είναι το 52ο έτος. Ανάλογη συλλογιστική θα ακολουθηθεί και για τις περιπτώσεις εκείνες που μαζί με τον πλασματικό χρόνο η θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος θα συντελεστεί το έτος 2012, οπότε το όριο ηλικίας συνταξιοδότησης θα είναι το 55ο έτος.

2. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

A. Χρόνος εκπαιδευτικής άδειας (παρ.1)

Για τα πρόσωπα που θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 01-01-2011 από τον χρόνο της εκπαιδευτικής άδειας που τυχόν έχουν λάβει μπορεί να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος χρόνος δύο ετών ανεξάρτητα από τον συνολικό χρόνο που διήρκεσε η εκπαιδευτική τους άδεια.

Εξυπακούεται, ότι για τα πρόσωπα που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι 31-12-2010 εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 11 παρ.6 του π.δ.169/2007, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις της παρ.6 του άρθρου 4 του Ν.3408/2005, οι οποίες δεν έχουν καταργηθεί ή τροποποιηθεί και σύμφωνα με τις οποίες θεωρείται ως συντάξιμος χρόνος πραγματικής υπηρεσίας ο χρόνος της εκπαιδευτικής άδειας μέχρι μια πενταετία.

Από τους χρόνους που αναφέρονται στο άρθρο 17 (έτη σπουδών, εκπαιδευτική άδεια, άδεια άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιού ηλικίας μέχρι 6 ετών) συναθροισμένου και του χρόνου της στρατιωτικής θητείας (προκειμένου για άνδρες υπαλλήλους) ο/η υπάλληλος μπορεί να αναγνωρίσει κατ' ανώτατο όριο:

- τέσσερα (4) έτη εφόσον θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2011.
- πέντε (5) έτη εφόσον θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2012.
- έξι (6) έτη εφόσον θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα εντός του 2013 και
- επτά (7) έτη εφόσον θεμελιώνει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μετά την 01-01-2014.

Ο μέχρι 5 έτη πλασματικός χρόνος παιδιών που μπορεί ν' αναγνωρισθεί ως συντάξιμος είναι προφανές ότι δεν υπάγεται στους ως άνω περιορισμούς, αφού δεν περιλαμβάνεται στους χρόνους που αναφέρονται στο άρθρο 17.

B. Χρόνος άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιού (παρ.3)

Με τις διατάξεις της παρ.3, διευρύνεται η δυνατότητα αναγνώρισης ως συντάξιμου του χρόνου άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιού ηλικίας μέχρι 6 ετών, αφού πλέον θα μπορεί να αναγνωρίζεται ως συντάξιμος χρόνος, ο χρόνος που προβλέπεται από τις εκάστοτε ισχύουσες διοικητικές διατάξεις και όχι μόνο ο χρόνος που μπορούσε να αναγνωρισθεί ως συντάξιμος με βάση συγκεκριμένες συνταξιοδοτικές διατάξεις.

Ο χρόνος της άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιού δεν πρέπει να συγχέεται με τον πλασματικό χρόνο παιδιών του άρθρου 6, ο οποίος σχετίζεται αποκλειστικά με την ύπαρξη και μόνο παιδιού/παιδιών.

Οι διατάξεις που αναφέρονται στην αναγνώριση ως συντάξιμου του χρόνου άδειας ανατροφής παιδιού και του χρόνου εκπαιδευτικής άδειας, αφορούν τόσο τους «παλαιούς» όσο και τους «νέους» ασφαλισμένους.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ

α) Η αναγνώριση των ανωτέρω χρόνων (σπουδών, άδειας άνευ αποδοχών ανατροφής παιδιού, εκπαιδευτικής άδειας) μπορεί να λάβει χώρα μετά την υποβολή σχετικής αίτησης από τον/την υπάλληλο που υποβάλλεται στην αρμόδια Δ/νση Συντάξεων, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά (επισυνάπτονται σχετικά έντυπα αιτήσεων).

β) Η αίτηση από τον/την υπάλληλο μπορεί να υποβληθεί οποτεδήποτε, δηλαδή είτε ενώ ο/η υπάλληλος είναι στην ενέργεια είτε κατά τη συνταξιοδότηση, ακόμα και μετά από αυτή, στην τελευταία όμως αυτή περίπτωση εντός της προθεσμίας που τάσσει η συνταξιοδοτική νομοθεσία (βλ. άρθρο 22 παρ.21 του Π.Δ. 169/2007), αφού οι σχετικές διατάξεις δεν ορίζουν κάτι διαφορετικό.

γ) Η αναγνώριση ως συνταξίμων των ανωτέρω χρόνων απαιτεί την καταβολή εκ μέρους του/της υπαλλήλου εισφοράς εξαγοράς με ασφάλιστρο 6,67% επί των συνταξίμων

αποδοχών, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί κατά το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης. Ως συντάξιμες αποδοχές λαμβάνονται υπόψη εκείνες επί των οποίων διενεργείται κράτηση για κύρια σύνταξη.

δ) Το ποσό της εισφοράς εξαγοράς προκύπτει επίσης από την σχέση:

Εισφορά εξαγοράς = Συντάξιμες αποδοχές x 6,67% x έτη που θα αναγνωρισθούν.

ε) Για τον αναγνωριζόμενο χρόνο εκδίδεται αναγνωριστική πράξη από την αρμόδια Δ/νση Συντάξεων, η οποία υπόκειται στα ένδικα μέσα του άρθρου 66 του Π.Δ. 169/2007.

Εσωτ. Διανομή:

Δ47 - Τμήμα Α (Φ.Ασφ.Νομ)

Ο Υφυπουργός

Φίλιππος Σαχινίδης

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Τμημ/ρχης Διεκ/σης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

1. Όλα τα Υπουργεία
  - α) Δ/νσεις Διοικητικού
  - β) Δ/νσεις Οικονομικού
(με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα σε όλα τα Ν.Π.Δ.Δ. που εποπτεύουν)
2. Περιφέρειες του Κράτους
(με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα σε όλα τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. που εποπτεύουν)
3. Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Δ/νσεις 42^η-43^η-44^η-45^η-46^η-Τ48-Τμήμα Εξυπ.Πολιτών
Κάνιγγος 29
101 10 - ΑΘΗΝΑ
4. Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
(με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα σε όλα τα ΝΠΔΔ (εκτός ΙΚΑ) τα οποία καταβάλλουν συντάξεις σύμφωνα με τις δημοσιονομικές διατάξεις)
Σταδίου 29
101 10 – ΑΘΗΝΑ
5. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - α) Διοίκηση
Αγ. Κων/νου 8
102 41 – ΑΘΗΝΑ
  - β) Δ/νση Συντάξεων Προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.
Χαλκοκονδύλη 17
104 32 – ΑΘΗΝΑ

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού Γ.Λ.Κ.
3. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης

4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα
Δημοσιονομικής Πολιτικής
5. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντή Συντάξεων
6. Ελεγκτικό Συνέδριο

**ΣΧΕΔΙΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΚΑΙ
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ
ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ & ΕΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ**

**ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ
ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ**

ΑΙΤΗΣΗ

ΕΠΩΝΥΜΟ: .....
 ΟΝΟΜΑ: .....
 ΟΝ.ΠΑΤΡ. ή ΣΥΖ.: .....
 ΟΔΟΣ: .....ΑΡ.:.....
 ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ: .....
 ΤΑΧΥΔΡ.ΚΩΔΙΚΑΣ: .....
 ΤΗΛ/ΝΟ: .....
 ΣΤΟΙΧ. ΑΣΤΥΝ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ: .....
 .....
 Α.Φ.Μ.: .....

Π Ρ Ο Σ

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
 Γενική Διεύθυνση Συντάξεων
 Διεύθυνση:
 Τμήμα:
 Κάνιγγος 29 - Τ.Θ. 1116
 101 10 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Αναγνώριση πλασματικού χρόνου
 παιδιών.

Αθήνα .....

Παρακαλώ όπως αναγνωρίσετε
 πλασματικό χρόνο.....
 (.....) παιδιού/ών μου σύμφωνα
 με τις διατάξεις της παρ. 12 του
 Νόμου 3865/2010.

..... Αιτ.....

Συνημμένα:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ (ΚΕΦΑΛΑΙΑ)			
Αν ορίσετε εκπρόσωπο για να καταθέσει την αίτησή σας, συμπληρώστε τα παρακάτω:			
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ
ΑΡ. ΔΕΛΤ.ΑΣΤ.ΤΑΥΤ.	Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜ.-ΤΚ-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ		ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ:	Εξουσιοδότηση ή πληρεξούσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας συνταξιούχου		

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΠΛΑΣΜΑΤΙΚΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΑΙΔΙΩΝ

Αίτηση (απλό έντυπο αίτησης το οποίο μπορείτε να πάρετε από το θυρωρείο της Υπηρεσίας μας και στο οποίο εκτός από τα στοιχεία σας θα αναφέρετε και το ΑΦΜ σας) συνοδευόμενη από:

α) Πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών στο οποίο να αναφέρονται αναλυτικά οι τυχόν προϋπηρεσίες (ακριβή χρονικά διαστήματα)

β) Βεβαίωση για τον χρόνο ασφάλισης που έχει τυχόν διανυθεί στην ασφάλιση άλλου ασφαλιστικού φορέα (το δικαιολογητικό αυτό υποβάλλεται μόνο από όσους έχουν προσληφθεί/διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1/1/1983).

γ) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης.

δ) Πρόσφατη βεβαίωση αποδοχών (του μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης).

ε) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα δηλώνετε:

- ότι τον χρόνο του οποίου ζητάτε την αναγνώριση δεν τον χρησιμοποιήσατε ούτε θα τον χρησιμοποιήσετε για να πάρετε σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης.

- τον τρόπο εξόφλησης της εισφοράς εξαγοράς (με δόσεις ή εφάπαξ).

στ) Φωτοτυπία του δελτίου της αστυνομικής σας ταυτότητας.

**ΕΝΤΥΠΟ ΑΙΤΗΣΗΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ
ΕΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ****ΑΙΤΗΣΗ**

ΕΠΩΝΥΜΟ: .....
 ΟΝΟΜΑ: .....
 ΟΝ.ΠΑΤΡ. ή ΣΥΖ.: .....
 ΟΔΟΣ: .....ΑΡ.:.....
 ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ: .....
 ΤΑΧΥΔΡ.ΚΩΔΙΚΑΣ: .....
 ΤΗΛ/ΝΟ: .....
 ΣΤΟΙΧ. ΑΣΤΥΝ. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ: .....
 .....
 Α.Φ.Μ.: .....

Π Ρ Ο Σ

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
 Γενική Διεύθυνση Συντάξεων
 Διεύθυνση:
 Τμήμα:
 Κάνιγγος 29 - Τ.Θ. 1116
 101 10 ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Αναγνώριση ετών σπουδών.

Αθήνα .....

Παρακαλώ όπως αναγνωρίσετε
 ως συντάξιμο χρόνο σπουδών
 μου σύμφωνα με τις διατάξεις της
 παρ.1 του άρθρου 17 του Νόμου
 3865/2010.

..... Αιτ.....

Συνημμένα:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ (ΚΕΦΑΛΑΙΑ)			
Αν ορίσετε εκπρόσωπο για να καταθέσει την αίτησή σας, συμπληρώστε τα παρακάτω:			
ΕΠΩΝΥΜΟ	ΟΝΟΜΑ	ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ	ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ
ΑΡ. ΔΕΛΤ.ΑΣΤ.ΤΑΥΤ.	Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ: ΟΔΟΣ-ΑΡΙΘΜ.-ΤΚ-ΠΟΛΗ ή ΧΩΡΙΟ		ΤΗΛΕΦΩΝΟ
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟ:	Εξουσιοδότηση ή πληρεξούσιο ή επικυρωμένο αντίγραφο αστυνομικής ταυτότητας συνταξιούχου		

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Αίτηση (απλό έντυπο αίτησης το οποίο μπορείτε να πάρετε από το θυρωρείο της Υπηρεσίας Συντάξεων του Γ.Λ.Κ. – Κάνιγγος 29 – Αθήνα - και στο οποίο εκτός από τα στοιχεία σας θα αναφέρετε και το ΑΦΜ σας), συνοδευόμενη από:

α) Πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών στο οποίο να αναφέρονται αναλυτικά οι τυχόν προϋπηρεσίες (ακριβή χρονικά διαστήματα)

β) Βεβαίωση για το χρόνο ασφάλισης που έχει τυχόν διανυθεί στην ασφάλιση άλλου ασφαλιστικού φορέα (το δικαιολογητικό αυτό υποβάλλεται μόνο από όσους έχουν προσληφθεί/διορισθεί για πρώτη φορά στο Δημόσιο μετά την 1/1/1983).

γ) Πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτουν τα απαιτούμενα έτη φοίτησης για τη λήψη του βασικού πτυχίου αλλά και το ακριβές χρονικό διάστημα (από..... έως.....)

δ) Πρόσφατη βεβαίωση αποδοχών (του μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης).

ε) Υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα δηλώνετε:

- ότι το χρόνο του οποίου ζητάτε την αναγνώριση δεν τον χρησιμοποιήσατε ούτε θα τον χρησιμοποιήσετε για να πάρετε σύνταξη από άλλο φορέα κύριας ασφάλισης.

- τον τρόπο εξόφλησης της εισφοράς εξαγοράς (με δόσεις ή εφάπαξ).

στ) Φωτοτυπία του δελτίου της αστυνομικής σας ταυτότητας.